

Beslutningsforslag nr. **B 113**

Folketinget 2010-11

Fremsat den 1. april 2011 af Rasmus Prehn (S), Lennart Damsbo-Andersen (S), Vibeke Grave (S), Magnus Heunicke (S), Thomas Jensen (S), Maja Panduro (S) og Julie Skovsby (S)

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af en pulje til genoprettelse af nedlagte valgsteder

Folketinget pålægger regeringen at oprette en pulje på 5 mio. kr. til genoprettelse af nedlagte valgsteder og oprettelse af nye valgsteder i 2011. Puljen kan søges af kommuner, der siden kommunalvalget i 2005 har nedlagt valgsteder; herud-

over kan kommuner, der kan godtgøre, at deres valgstedsdækning er så lav, at det har en negativ effekt på valgdeltagelsen, også komme i betragtning med ansøgninger om oprettelse af nye valgsteder.

Bemærkninger til forslaget

Kommunerne er over en årrække blevet stadig mere presset økonomisk og står nu med regeringens nulvækst i en historisk vanskelig økonomisk situation. De pressede budgetter har ført til, at en række kommuner har set sig nødsaget til at skære i antallet af valgsteder. Senest har flere kommuner i budgetterne for 2011 skåret hårdt ned på antallet af valgsteder. Forslagsstillerne finder, at det er nødvendigt i denne situation at sikre, at de hårde nedskæringer, som kommunerne er tvunget ud i, ikke rammer deltagelsen i demokratiet. En høj valgdeltagelse er selve hjørnesteinen i det danske demokrati, vi med rette kan være stolte af. Forslagsstillerne mener derfor, at det er nødvendigt med en øjeblikkelig indsats for at sikre, at det faldende antal valgsteder ikke forstærker tendensen med faldende valgdeltagelse ved kommunalvalgene. Derfor skal der etableres en midlertidig pulje, hvor kommunerne kan søge til genoprettelse af valgsteder, der er blevet nedlagt og til oprettelse af nye valgsteder, hvor en lav valgstedsdækning hænger sammen med en lav valgdeltagelse. Der foreslås en pulje på 5 mio. kr., der vil kunne sikre 150 genoprettede eller nye valgsteder.

Baggrund

Forslagsstillerne mener, at den faldende valgdeltagelse til kommunalvalgene sætter det lokale nærdemokrati i kommunerne under pres. Den faldende valgdeltagelse giver mindre legitimitet til de kommunale beslutningstagere, og hvad værre er, betyder det, at en større del af befolkningen ikke deltager i den vitale del af det danske demokrati, som kommunerne udgør. Dermed er der en større del af befolkningen, der ikke får indflydelse på de vigtige prioriteringer, der foretages i kommunerne.

Det faldende antal valgsteder forstærker den negative spiral, hvor en voksende del af borgerne får længere til deres valgsted og dermed oplever, at de demokratiske kanaler flytter sig længere væk fra dem med fare for, at de opgiver at stemme og deltage.

Derfor er der brug for en pulje til at sikre flere valgsteder.

Forslagsstillerne bemærker samtidig, at der kan være valgsteder, som er nedlagt med en god begrundelse, og hvor en genoprettelse ikke tjener noget formål.

Puljens udformning

Puljen til genoprettelse af valgsteder bliver på 5 mio. kr. Kommunerne kan søge midler til genoprettelse af nedlagte valgsteder og til oprettelse af nye valgsteder, hvis kommunen kan sandsynliggøre en sammenhæng mellem for lav valgstedsdækning og lav eller faldende valgdeltagelse. Kommuner, der søger og får tildelt midler fra puljen, forpligter sig til at opretholde valgstederne og kan kun nedlægge andre valgsteder efter tilladelse fra indenrigs- og sundhedsministeren. Udvælgelsen af ansøgninger, der skal imødekommes, vil foregå efter kriterier, der vægter såvel kommunernes valgdeltagelse, geografi, befolkningstæthed og økonomiske forhold som antal og placering af valgsteder. Puljen forventes at kunne føre til oprettelse eller genoprettelse af 150 valgsteder.

Fakta om udvikling i antal valgsteder og valgdeltagelse

Ifølge et svar til Folketingets Kommunaludvalg fra indenrigs- og sundhedsministeren er der mellem kommunalvalgene i 2005 og 2009 nedlagt 247 valgsteder. I perioden mellem folketingsvalget i 2005 og kommunalvalget i 2009 er der nedlagt 271 valgsteder på landsplan. Hertil kommer de valgsteder, der er nedlagt i forbindelse med budgetforligene i kommunerne for 2010 og 2011. Ifølge en beregning udfærdiget i KMD i 2010 (og delvis citeret i bl.a. Jyllands-Posten, Kristeligt Dagblad og Politiken den 13. december 2010) er der siden 2009 nedlagt 40 valgsteder, jf. bilag 1, tabel 1.

Valgdeltagelsen til kommunalvalg er faldet fra 69,5 pct. i 2005 til 65,8 pct. i 2009, det laveste niveau i 35 år, jf. bilag 1, tabel 2.

Finansiering

Forslaget finansieres ud af råderummet til øvrige forslag i S-SF's forslag til finanslov for 2011.

Samlet finansieringsbehov: 5 mio. kr. i 2011.

*Skriftlig fremsættelse***Rasmus Prehn (S):**

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af en pulje til genoprettelse af nedlagte valgsteder.

(Beslutningsforslag nr. B 113)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Bilag 1

Antallet af afstemningsområder ved valgene i perioden fra den 8. februar 2005 til den 17. november 2009 var følgende:

Tabel 1

Valg	Afstemningsområder
Folketingsvalget den 8. februar 2005	1.855
Valgene til kommunalbestyrelser og regionsråd den 15. november 2005	1.831
Folketingsvalget den 13. november 2007	1.645
Europa-Parlamentsvalget og folkeafstemningen den 7. juni 2009	1.583
Valgene til kommunalbestyrelser og regionsråd den 17. november 2009	1.584

Valgdeltagelsen ved kommunalvalg fra og med kommunalvalget i 1970:

Tabel 2

Kommunalvalg	Stemmeprocent
1970	72,6
1974	62,9
1978	73,2
1981	73,3
1985	69,8
1989	67,6
1993	71,2
1997	70,1
2001	85,0
2005	69,5
2009	65,8